

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Řehlovice, okres Ústí nad Labem

Adresa: PSČ 403 13 Řehlovice 100

Identifikátor školy: 600 085 708

Termín konání orientační inspekce: 2. - 4. prosinec 2002

Čj.:	066 403/02-5205
Signatura:	of6bw109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Řehlovice, okres Ústí nad Labem, je organizační složkou obce Řehlovice. Kromě základní školy s kapacitou 60 žáků je součástí školy školní družina s kapacitou 35 žáků. V době inspekce navštěvovali tři třídy základní školy (I. třída 1. a 2. ročník, II. třída 3. ročník, III. třída 4. a 5. ročník) 44 žáci, ve školní družině je k pravidelné docházce zapsáno 25 žáků. Školní družina sídlí na odloučeném pracovišti v budově mateřské školy, která zajišťuje pro školu i obědy. Do školy dojíždějí žáci ze sedmi okolních obcí a s ohledem na ně je začátek vyučování posunut na 7.45 hod. Žáci se vzdělávají podle vzdělávacího programu Základní škola.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy celkově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy celkově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů 1. stupně

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku ve škole zajišťuje celkem pět pedagogických pracovníků. Odchodem kvalifikované učitelky do důchodu se oproti předchozím létům zhoršily personální podmínky výuky, neboť škole se nepodařilo získat kvalifikovanou náhradu. Získávání nových kvalifikovaných učitelů ztěžuje vzdálenost obce od krajského města spolu s omezenou dopravní obslužností. V tomto školním roce splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti jen ředitelka školy (ŘŠ). Jedna z učitelek má kvalifikaci pro 2. stupeň ZŠ a dlouholetou zkušenost s výukou na 1. stupni, další se vzděláním pro vychovatelství působí ve škole druhým rokem. Od září pracuje ve škole začínající nekvalifikovaná učitelka a bez potřebné kvalifikace je vychovatelka ve školní družině (ve škole vyučuje jednu hodinu praktických činností). Z této situace vycházela ŘŠ při spojování ročníku do tříd a přidělování úvazků. Začínající nekvalifikované síle svěřila II. třídu (3. ročník s osmi žáky), zkušená učitelka vyučuje v početné I. třídě (1. a 2. ročník) a učitelka s praxí ve školní družině vyučuje ve všech třídách předměty s výchovným zaměřením. ŘŠ je třídní učitelkou ve III. třídě (žáci 4. a 5. ročníku).

Začínající nekvalifikované učitelce věnuje ředitelka trvalou pozornost a poskytuje jí všestrannou metodickou pomoc (včetně přípravy na vyučování). Umožnila jí ještě v minulém školním roce hospitace v jednotlivých třídách, zásobila ji pedagogickou literaturou. Jak dosvědčují záznamy z hospitací, charakter metodické pomoci má i hospitační činnost a prospěšné je působení a pomoc ostatních učitelek v rámci schůzek metodického sdružení. Škola je velmi dobře zásobena odbornou literaturou, vyučující mohou čerpat náměty pro svou práci i z profesního tisku. Další vzdělávání učitelů je podřízeno potřebám školy, preferovány jsou akce zaměřené na tvořivou práci se žáky, v tomto školním roce také na přechod školy do právní subjektivity a zvyšování informační gramotnosti.

Dobře je zpracován plán kontrolní činnosti, který zahrnuje všechny oblasti života školy. Hospitační činnost má systém a řád, výsledky všech kontrol jsou vyhodnocovány a odstranění nedostatků zpětně kontrolováno. Výstižně jsou zpracována kritéria hodnocení pedagogických pracovníků.

Jednoduchá organizační struktura umožňuje bezproblémový chod školy. Kompetence pracovníků jsou stanoveny v organizačním řádu, pravidla provozu školy uvádí provozní řád. Pro případ nepřítomnosti ŘŠ je jmenována učitelka, která přebírá kompetence související se zajištěním chodu školy. Vnitřní řád školy obsahuje práva i povinnosti žáků, jeho součástí jsou ustanovení vztahující se k organizaci výuky a k zajištění bezpečnosti žáků.

Dobře funguje vnitřní i vnější informační systém. Vnitřní informační systém je založen především na každodenním osobním kontaktu. Všechny potřebné informace jsou vyvěšeny ve sborovně, hlavní úkoly práce školy obsahuje roční plán práce, který je dále konkrétně rozpracován na jednotlivé měsíce. Pravidelně se schází pedagogická rada (její jednání se věnují pedagogickým otázkám i hodnocení výchovně vzdělávací činnosti), provozních porad se účastní všichni zaměstnanci školy. Třídní schůzky pro rodiče se konají čtyřikrát ročně, rodiče jsou na začátku a na konci školního roku seznamováni se záměry i s výsledky práce školy. V případě potřeby mohou rodiče navštívit školu denně před a po vyučování. Žakovské knížky obsahují hodnocení prospěchu i chování žáků, dostatek známek mají žáci z naukových předmětů, absentují známky z výchov. Při škole pracuje „Sdružení rodičů“, se kterým je ŘŠ v pravidelném kontaktu. Rodiče pomáhají škole s organizováním některých akcí a přispívají na odměny pro žáky. Zajímavé formy využívá škola pro informování žáků. Hlavní akce měsíce jsou vyvěšeny ve třídách a na chodbě, kromě toho jsou žáci seznamováni s důležitými událostmi ze života školy prostřednictvím tzv. „barevných pátků“. Své problémy mohou žáci „ventilovat“ přes schránku důvěry. Na dobré úrovni je spolupráce s mateřskými školami (vzájemné návštěvy, společné akce), škola se snaží rozvíjet spolupráci se základními školami, kam přecházejí žáci pátého ročníku. Tradičně dobrá je spolupráce se zřizovatelem i s dalšími institucemi.

Personální zajištění výuky především s ohledem na odbornou a pedagogickou způsobilost je hodnoceno průměrně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova se nachází v centru obce Řehlovice. Prostorové podmínky jsou pro stávající počet žáků vyhovující. Tři učebny slouží kmenovým třídám, jedna se využívá pro výuku výtvarné výchovy a praktických činností. V podkroví školy je umístěn kabinet, žakovská a učitelská knihovna. V jedné kmenové učebně jsou soustředěny pomůcky pro výuku hudební výchovy a ve stávající I. třídě jsou 4 nové PC (s připojením na Internet). V malé místnosti vedle sborovny je umístěna nedávno zakoupena keramická pec. Na výuku tělesné výchovy docházejí žáci do tělocvičny nacházející se v nedaleké budově obecního úřadu. Nevýhodou je, že tělocvična nemá nářadovnu, šatny ani vlastní sociální zařízení. Tělocvična prošla nedávno náročnými opravami, a přestože nemá odpovídající rozměry, její vybavení nářadím potřebám školy dostačuje. Pro plnění dalších disciplín škola může částečně využívat školní zahradu a hlavně nové obecní hřiště s vybavením pro kolektivní hry. Terén v okolí školy umožňuje plnění běžeckých disciplín. Třídy jsou vybaveny starým, i když udržovaným nábytkem, a co je důležité, ve všech jsou umístěny v hojném množství pomůcky sloužící k výuce (populárně naučná literatura, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mimočítanková četba, mluvnické tabule, mapy apod.), to vše žákům běžně k dispozici. Materiální zázemí je celkově na velmi dobré úrovni. Kromě nových PC jsou ve třídách a ve školní družině umístěny další starší

počítače, ke kterým mají žáci přístup o přestávkách i po vyučování. Dostačuje stávající audiovizuální technika, stále se rozšiřuje videotéka i audiotéka. Nově přibýly tabelární pomůcky pro český jazyk a pomůcky pro přírodovědu a prvouku. Dostatek pomůcek má škola pro práci se žáky se specifickými poruchami učení (bzučáky, tabulky, pracovní sešity apod.). Ve dvou třídách jsou vzadu položeny koberce, k relaxaci žáků o přestávkách přispívá v jedné třídě koš na košíkovou, v létě pobyt na školní zahradě.

Na zlepšování materiálně technických podmínek školy se aktivně podílí zřizovatel (v poslední době např. nákupem stolků pod počítače, pořízením keramické pece, výukových programů, videokazet).

Výzdoba společných prostor odráží život školy, je nápaditá, esteticky na úrovni. Podílejí se na ní učitelé i žáci a tvoří ji květiny, originální rukodělné a výtvarné práce žáků, fotografie, nově i keramické výrobky. Všechny prostory jsou udržovány v čistotě, pro žáky bezpečné a napomáhají k vytváření příznivého klimatu.

Také vybavení školy učebnicemi a pracovními sešity je na dobré úrovni, učitelé mohou pro práci se žáky využívat různé procvičovací materiály a alternativní učebnice. Finanční prostředky jsou v tomto směru vynakládány efektivně. Vedení školy v rámci kontrolní činnosti sleduje, zda je materiální zázemí ve vyučovacím procesu využíváno.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnění zvoleného vzdělávacího programu a jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÉ SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ NA 1. STUPNI

Realizace vzdělávacích programů

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků. Učební plány, hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou v souladu s uvedeným vzdělávacím programem, osnovy ve sledovaných předmětech jsou průběžně plněny.

Osmdesát žáků s různým stupněm SPU navštěvuje ambulantní nápravu. Škola nabízí žákům mimoškolní činnost ve třech zájmových kroužcích (divadelní, malování na hedvábí, keramický). O přestávkách nebo po vyučování mohou žáci pracovat na počítačích. Škola učí žáky ekologickému myšlení, každoročně se účastní soutěže „Zelená škola“ (loni získala 2. místo a 1. místo ve sběru starého papíru).

Kontrola plnění osnov věnuje vedení školy pozornost, úroveň výchovně vzdělávací činnosti je pravidelně předmětem jednání pedagogické rady a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Způsob kontroly plnění osnov je účinný.

Povinná dokumentace je úplná a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni

V rámci orientační inspekce byly navštíveny všechny třídy, hospitace proběhly v hodinách českého jazyka (Čj), matematiky (M), vlastivědy (Vl), přírodovědy (Př), prvouky (Prv), tělesné výchovy (Tv), praktických činností (Pč).

Ve výuce se pozitivně projeví dosavadní zkušenosti vyučujících, u nekvalifikovaných také zájem o dosahování dobrých výsledků, účast na vzdělávacích akcích i metodická pomoc poskytovaná vedením školy. Některé nedostatky v práci začínající nekvalifikované učitelky vyplývají z absence pedagogického vzdělání a krátké pedagogické praxe.

Součástí všech hospitovaných hodin bylo využívání vstupní a většinou i průběžné motivace. Vyučující využívaly životní zkušenosti i dosavadní vědomosti žáků (Prv, VI, čtení a literární výchova), navazovaly na předchozí učivo, ověřovaly si pochopení látky a většinou žákům pomáhaly s řešením úkolů. V M aplikovali žáci získané vědomosti na praktických příkladech, v Tv se uplatnila zdravá soutěživost. Ve VI a mluvnici přispěla k vyvolání a udržení zájmu žáků aktivní práce s různými materiály a jazykovými příručkami. V Pč byli sice žáci motivováni blízcími se Vánocemi (výrobek - dárek), naopak demotivačně na některé žáky působila okolnost, že uvedený předmět vyráběli i v minulém školním roce a s ničím novým se v dané hodině nesetkali. Učitelky žáky povzbuzovaly, slovní hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně. Většina prováděných činností byla ještě v průběhu vyučovací hodiny vyučujícími zhodnocena, žáci tak měli zajištěnou zpětnou vazbu. Nepropracované zůstávaly závěry hodin. Zpravidla sice nechybělo stručné shrnutí a zhodnocení, ale obojí prováděly učitelky bez většího přispění žáků a hodnocení mělo spíše formální charakter. Žáci téměř nebyli vedeni k sebehodnocení.

Při přípravě využívají vyučující tematické plány, které respektují členění učiva dle osnov. Plánování a bezprostřední příprava na výuku byly s výjimkou jedné hodiny ze strany vyučujících zodpovědné a svědomité a její součástí byla i příprava tabule a všech pomůcek potřebných k výuce.

Učivo bylo žákům podáváno věcně správně. Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, pouze v hodině Pč a částečně i ve VI nestačili žáci vstřebat množství nově sdělovaných informací a pojmů a chyběl čas na zopakování a utvrzení probraného učiva. Vyučující zvládaly dobře organizaci výuky ve spojených ročnících, podíl přímé a nepřímé práce se žáky byl většinou vyvážený, stalo se však také, že vyučující neodhadly dobře množství a obtížnost práce zadané žákům při samostatné práci nebo při práci ve skupině. Žáci pak úkol buď nestačili splnit, nebo se naopak nudili. Kromě frontální výuky se uplatnily i další metody a formy (práce ve skupinách i ve dvojicích, žáci řešili stejné, ale i různě náročné úkoly, v Čj zbyl čas na individuální práci se žáky s poruchou učení). Zvláště ve 4. a 5. ročníku (ale v menší míře i jinde) byl v Čj a VI vytvořen prostor pro samostatné aktivní učení, žáci se učili vyhledávat a třídit informace a zaznamenávat je, kromě učebnice pracovali i s dalšími materiály (slovník, pravidla, mapky, plánky, různé brožury) a je zřejmé, že si cíleně osvojují dovednost pracovat s různými informačními zdroji. V literární výchově a ve čtení jsou žáci vedeni ke správné intonaci, přirozenému přednesu, k porozumění čtenému textu a úroveň čtenářských dovedností je velmi dobrá. I když učitelky nechávaly žákům prostor pro komunikaci, často se stávalo, že pokládaly žákům uzavřené otázky, spokojily se s jednoslovnou odpovědí a žáci měli jen výjimečně příležitost k souvislému projevu, neboť iniciativu za žáka zpravidla přejímala učitelka. Pozornost věnují učitelky grafickým projevům žáků, méně už, především v Čj ve vyšších ročnících, práci žáků s vlastní chybou.

Psychohygienu výuky zajišťovalo střídání tempa a činností, ale také využívání celého prostoru třídy, zařazení písničky, protažení apod. V Tv dbala vyučující na bezpečnost, žáci měli správnou obuv i cvičební úbor. Opomíjena zůstává občas psychohygienu psaní a nevhodně byl v 1. ročníku zařazen následně po Tv výcvik v psaní. Ve škole není zavedeno zvonění, což někdy svádí vyučující k přetahování hodin do přestávek. Ze subjektivního hlediska nevyhovující je ve dvou třídách intenzita umělého osvětlení.

Atmosféra ve třídách byla příznivá, vyučující mají k žákům hezký vztah (pouze v jednom případě se objevil náznak autoritativního přístupu k žákům) a zvláště v I. třídě je kladen velký důraz na prožitkové učení. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, ale současně ke kooperaci a vzájemné toleranci, k ekologickému chování.

Silnou stránkou výuky je využívání široké škály pomůcek. Vyučující i žáci využívají profesionálně i vlastnoručně vyrobené pomůcky, třídící i nakopírovaný materiál. Využití pomůcek bylo funkční, jen ve vlastivědě přemíra pomůcek místy překrývala vlastní obsah učiva.

Vhodným doplňkem vyučování je účast na kulturních akcích, v různých soutěžích, pořádání exkurzí, poznávacích vycházek a výletů, vydávání školního časopisu.

Škola se aktivně účastní kulturního a společenského dění v obci (příprava vystoupení, nácvik divadelní hry, prezentace vlastních rukodělných výrobků a výtvarných prací) a sama některé společenské, sportovní a poznávací akce organizuje. Informace o škole vycházejí i v místním a regionálním tisku.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťují vyučující v rámci průběžné klasifikace.

Úroveň vědomostí v českém jazyce a matematice si ředitelka školy ověřuje čtvrtletně prostřednictvím kontrolních prověrek a pravidelně zjišťuje kvalitu čtenářských dovedností žáků. Výsledky jsou pak projednávány a analyzovány na pedagogických radách.

Komerční evaluační nástroje škola v současnosti nevyužívá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané obcí Řehlovice pod čj. 578/01 s účinností od 30. května 2001 jsou v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 001/02-21 ze dne 29. 3. 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 001/02-21
2. Zřizovací listina čj. 578/01
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001-2002
4. Vnitřní řád školy s platností od 28. 8. 02, Řád školní družiny
5. Organizační řád s platností od 2. září 2001
6. Provozní řád ZŠ Řehlovice
7. Hospitace, kontroly (sešit kontrol)
8. Kritéria pro hodnocení zaměstnanců
9. Metodické sdružení - šk. rok 2002/03
10. Plán hospitací a kontrol školní rok 2002/03
11. Plán práce školy školní rok 2002/2003
12. Souhrnný rozvrh učitelů a tříd pro školní rok 2002/2003
13. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad
14. Třídní knihy všech tříd za školní rok 2001/2002 a školní rok 2002/2003
15. Třídní výkazy všech tříd, katalogové listy žáků

16. Výkaz o ZŠ Škol (MŠMT) V-01 podle stavu k 30. září 2002
17. Tematické plány hospitovaných předmětů zpracované pro školní rok 2002/2003
18. Podkladová inspekční dokumentace zpracovaná ředitelkou školy
19. Seznam integrovaných žáků a individuální plány pro práci s těmito žáky pro školní rok 2002/2003
20. Namátkově kontrolované sešity žáků, žakovské knížky
21. Inspekční zpráva čj. 066 359/98-2036

ZÁVĚR

Prostorové i materiální podmínky, vybavení moderní didaktickou technikou a dalšími pomůckami umožňují škole kvalitní plnění vzdělávacího programu. Jejich zlepšování je plánovité a uskutečňuje se za vydatného přispění zřizovatele. Pomůcky jsou ve výuce většinou využívány. Pro výuku Tv škola využívá tělocvičnu umístěnou v budově obecního úřadu a nově vybudované obecní hřiště. Žáci jsou vzděláváni v příjemném, esteticky podnětném prostředí, klima školy je příznivé.

Oproti poslední inspekci se zhoršily personální podmínky. Vedení školy se tento nedostatek snaží eliminovat poskytováním metodické pomoci a podporou dalšího vzdělávání, což se velkou měrou daří.

Učební plány a učební osnovy jsou plněny, pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti a v průběhu výuky si osvojují klíčové kompetence jako je práce s informacemi, schopnost kooperace, ekologické chování, zodpovědnost. Velmi dobrá je úroveň čtenářských dovedností, částečně opomíjeno zůstává rozvíjení komunikativních dovedností. Žákům s poruchou učení nabízí škola ambulantní nápravu. Výuku vhodně doplňuje návštěva kulturních akcí a organizování exkurzí, poznávacích zájezdů a vycházek. Své schopnosti a dovednosti mohou žáci dále rozvíjet v rámci zájmové činnosti.

Škola navazuje kontakt se spádovými školami a s mateřskými školami, velmi dobře spolupracuje se zřizovatelem i dalšími institucemi, účastní se společenského dění v obci, prezentuje se na veřejnosti.

Pro zjišťování úrovně vzdělávání používá škola vlastní evaluační nástroje.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská	Marta Dolinská v.r.

V Ústí nad Labem dne 20. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .15. 1. 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Hana Schořálková

Mgr. Schořálková H. v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad ÚL	2003-01-31	066 46/03-5205
Zřizovatel: OÚ Řehlovice	2003-01-31	066 47/03-5205
Rada školy	----	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.